

בית משפט לענייני משפחה בקריות

כ"ו אלול תשפ"א, 03 ספטמבר 2021

תמ"ש 38177-01-20 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

בפני כבוד השופטת גילה ספרא-ברנע

תובעת האם

פלונית

ע"י ב"כ עוה"ד סיגל אלון

נגד

נתבעים

1. היועץ המשפטי לממשלה משרדי ממשלה 513442037

2. אלמוני

האב

ע"י ב"כ עוה"ד 2. דורית ענבר סברדליק

הקטינה

ובעניין

פסק דין

1. לפניי עתירת האב, בגדרי תיק הצהרת אבהות, לשינוי שם המשפחה של הקטינה, בת הצדדים, משם משפחת האם לשם משפחתו בלבד. האם מסכימה להוספת שם משפחת האב כשם שני בסדר שמות המשפחה של הקטינה.
2. יצוין, כעולה מסיווג התיק, כי איש מן הצדדים לא הגיש תביעה לשינוי שם. לאחר קבלת תגובת ב"כ היועמ"ש לתוצאות בדיקת האבהות, נתבקש לקבוע את שם הקטינה כשם האב, האם או שניהם, ואז נתגלעה המחלוקת שהביאתנו עד הלום.
3. בין הצדדים מתנהלים לפניי תיקים נוספים בעניין הקטינה ומזונוותיה. האב משלם מזונות ותהליך חידוש הדרגתי קשר עם הקטינה אך החל.
4. תביעת האבהות הוגשה על ידי האם, והאב הודיע הסכמתו לבדיקה ביום 26/1/20. הבדיקה אששה את אבהות האב, וביום 19/11/20 ניתן פסק הקובע כי הנתבע הינו אבי הקטינה.
5. הצדדים נותרו חלוקים ביניהם בשאלת הוצאות המשפט בגין תביעת האבהות ובעניין שם המשפחה של הקטינה. נסיונות להביאם להסכמה לא עלו יפה. גם הזדמנות לרשום את הנתבע כאבי הקטינה בהסכמתו טרם מלאת לה שנה וללא בדיקה לא עלה יפה, והוא סרב לוותר על הבדיקה.
6. הוגש תסקיר עו"ס לסדרי הדין בעניין טובת הקטינה בראי שם המשפחה, והומלץ כי שם משפחתה יהיה [שם משפחת האם]-[שם משפחת האב], וכך יתאפשר מתן כבוד למעמד האב בחייה תוך מתן מקום ראוי לאם ומשפחתה, המהווים מרכיב משמעותי בחיי הקטינה.

בית משפט לענייני משפחה בקריות

כ"ו אלול תשפ"א, 03 ספטמבר 2021

תמ"ש 38177-01-20 פלוגית נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

7. ההורים נישאו בחודש ינואר 2019 והקטינה נולדה בחודש יולי 2019. הצדדים נפרדו בתחילת חודש נובמבר 2019, והתגרשו בחודש נובמבר 2020.

8. האם טוענת כי הודיעה לאב, שלא נכח בבית החולים ביום השחרור, כי עליו לבוא בין השאר על מנת להרשם כאב הקטינה, ולבסוף משלא הגיע, נרשמה הקטינה, לפי הנחיית הפקידה המטפלת, בשם משפחת האם בלבד. האב נרשם כ"לא ידוע". האם טוענת כי שלחה את האב לבצע מטלות בקשר עם הגעת התינוקת הביתה, והוא שלח לה צילום תעודת זהות בטלפון נייד, אך נציגת משרד הפנים בבית החולים אמרה לה שבגלל שהם נשואים פחות מתשעה חודשים לא ניתן לרשום את האב לפי תעודת זהות אלא רק בנוכחותו. אין חולק כי האב ביקש כי הרישום ייעשה מאוחר יותר בנוכחות שניהם. האם לא המתינה לאב, לטענתה מאחר והוא נוטה לדחינות. כאשר האב הגיע לבית החולים כעבור כמה שעות מהשיחה, לא בוצע הרישום. האב טוען כי האם המתינה לו מחוץ לבית היולדות ומסמכי השחרור היו מוכנים, האם טוענת כי מהבוקר ביקשה ממנו להגיע עם תעודת זהות, וכי לבסוף כדי להשתחרר היתה חייבת לרשום את הקטינה. האם עמדה על טענתה כי מתחילה התכוונה כי שם משפחת הקטינה יהיה כשם משפחת האב, אך היא רשמה אותה בבית החולים ללא זהות אב ובשם משפחתה בהעדרו. לאחר השחרור מבית החולים עלה עניין הרישום והאם אמרה לאב שאין צורך שילכו שניהם יחד, אלא הוא יכול להירשם לבדו בהיותם נשואים. האב טוען כי נדרשת נוכחות של שני ההורים. כעת מבקשת האם כי שם משפחת האב יתוסף לשמה, שכן כך קרויה הקטינה מלידתה, כך רשומה במסמכים הרשמיים וזה השם שהיא מכירה.

9. האב, כאמור, עומד על רישום שם משפחתו בלבד, ומסתמך על חוק השמות, תשט"ז-1956.

המצב המשפטי

10. סעיף 3(א) לחוק השמות, תשט"ז-1956 (להלן: 'חוק השמות') קובע:

"ילד מקבל מלידה את שם משפחת הוריו. היו להורים שמות משפחה שונים, מקבל הילד את שם משפחת אביו, זולת אם הסכימו ההורים שיקבל את שם משפחת האם או שמות המשפחה של שני ההורים; אולם ילד שנולד כשאמו אינה נשואה לאביו, מקבל מלידה את שם משפחת אמו, זולת אם רצתה האם שיקבל שם משפחת האב והאב הסכים לכך או שהאם היתה ידועה בצבור כאשתו ואם הסכימו ההורים, יקבל את שמות המשפחה של שניהם".

11. סעיף 13(ד) לחוק השמות קובע:

"הוריו של קטין רשאים, באישור בית המשפט, לשנות את שם משפחתו, ובלבד שניתנה לו – אם הוא מסוגל לחוות את דעתו – הזדמנות להביע את עמדתו, רצונו

בית משפט לענייני משפחה בקריות

כ"ו אלול תשפ"א, 03 ספטמבר 2021

תמ"ש 20-01-38177 פלוגית נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

ורגשותיו בעניין וניתן להם משקל ראוי בהתחשב בגילו ובמידת בגרותו".
12. לחוק השמות יש להוסיף את הוראות חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-
1962 ('חוק הכשרות'): סעיף 18 הקובע את חיוב ההורים לפעול בהסכמה, וסעיף 19 הקובע
את סמכות בית המשפט, בהעדר הסכמה:

"לא באו ההורים לידי הסכמה ביניהם בענין הנוגע לרכוש הקטין, רשאי כל אחד
מהם לפנות לבית המשפט והוא יכריע בדבר. לא באו ההורים לידי הסכמה ביניהם
בענין אחר הנתון לאפוטרופסותם, רשאים הם יחד לפנות לבית המשפט, ובית
המשפט, אם לא עלה בידו להביאם לידי הסכמה ואם ראה שיש מקום להכריע בדבר,
יכריע הוא בעצמו או יטיל את ההכרעה על מי שימצא לנכון".

13. חובת ההודעה על הלידה מוטלת, לפי סעיף 6(א) לחוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה-1965 על
בית החולים, כמוסד שבו אירעה הלידה.

14. לפי נהלי רשות האוכלוסין וההגירה (נוהל 2.2.0007 עדכון מיום 5.8.2020 בעניין הכרה
באבהות, ונוהל 2.2.0001 עדכון מיום 24.3.2011 בעניין רישום לידה בארץ) על שני ההורים
להיות נוכחים, לאו דווקא במעמד אחד (סעיף 3.1 לנוהל הוספת פרטי אב לקטין תושב ישראל
הרשום במרשם האוכלוסין (מפורסם באתר www.gov.il)).

"במקרה בו שני ההורים אזרחי ישראל או תושבי קבע בישראל והם אינם נשואים
זה לזה או שנישאו וטרם חלפו 300 יום מיום הנישואין ונולד קטין בפרק זמן זה, ניתן
לרשום את האבהות עפ"י הודעת האב והאם כאחד..." (סעיף 4.3).

דיון והכרעה

15. אין לכחד כי כל המחלוקת מושא התיק יכולה היתה להיחסך לו היה האב מתייצב לרישום
הקטינה בבית החולים ביום השחרור, או היו ההורים סרים למשרד הפנים בכל מועד עד שנה
מלידת הקטינה ומבצעים את הרישום בהסכמה. זאת לא קרה, וכעת כל אחד מההורים מטיח
באחר האשמות: האב טוען כי האם מיהרה לבצע את הרישום בשמה בבית החולים, ועוד
הציגה עצמה כלא נשואה, והאם מלינה כי לא רק שהאב נמנע מהגעה לבית החולים, לא ביקש
לתקן את הרישום לאחר שחרור האם והבת מבית החולים, אף לא נענה להצעה, כשהגיעה
בבית המשפט בתגובת ב"כ היועמ"ש, אלא עמד על בדיקת אבהות מיותרת. האם גם מלינה
כנגד הנתק שנוצר בין האב לבת מפרידת הצדדים. האב טוען כי האם מבקשת להרחיק בינו
לבין בתו.

16. נסיבה ייחודית נוספת לתיק הינה תקופת הנישואין הקצרה מ-300 יום טרם הלידה, אשר גם
בגינה לא נרשם שם משפחת האב בבית החולים כברירת המחדל, בהעדר נוכחותו. רוב

בית משפט לענייני משפחה בקריות

כ"ו אלול תשפ"א, 03 ספטמבר 2021

תמ"ש 20-01-38177 פלוגית נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

הפסיקה בעניינים דומים מתייחסת, מטבע הדברים, לאם לא נשואה, שלא כבעניינינו
שהצדדים היו נשואים כדן, אם כי פחות מ-300 יום, ופקידת רשות האוכלוסין בבית החולים
היתה מודעת לכך, ואף חובה היה עליה לבדוק זאת לפי הנוהל (סעיפים 2.1, 2.2 לנהל
2.2.0001, עדות האם בפרוטוקול, עמ' 19, שורות 23-24).

17. עד היום כבר התגרשו ההורים, ורבו אי ההסכמות ביניהם.

18. כאמור לעיל בחלק המבוא לא הגיש האב תביעה לשינוי שם משפחת הקטינה לפי חוק השמות
או לפי חוק הכשרות באין הסכמת ההורים, אולם בית המשפט לענייני משפחה אינו כבול
בפרוצדורה (סעיף 8 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995 ועקרונות היסוד
בתקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי דין), תשפ"א-2020).

19. בפסק דין זה נדונה עתירת האב לשינוי שם המשפחה של הקטינה לשם משפחתו בלבד,
והשמטת שם האם. האם מסכימה להוספת שמו אך מתנגדת להשמטת שמה. על כן לא יקראו
הצדדים 'תובע' ו'נתבעת', כסיווגם בתביעת האבהות, אלא "אם" ו"אב" כמעמד ביחס
לקטינה.

20. בפסק דין זה גם אין רלוונטיות לסיפת סעיף 13(ד) לחוק השמות לעניין קבלת עמדת הקטינה,
שרק כעת מלאו לה שנתיים, ואינה יכולה להביעה. זה היה הטעם שהובא מפי האב בהתנגדותו
לעריכת התסקיר.

21. בית המשפט הוא שיבחן את טובת הקטין, וזכויותיו אינן נדחות בפני עניינם של הוריו או מי
מהם :

"קטן הוא אדם, הוא בן-אדם, הוא איש – גם אם איש קטן בממדיו. ואיש, גם איש
קטן, זכאי בכל זכויותיו של איש גדול" (ע"א 6106/92 פלוגית נ' היועץ המשפטי
לממשלה, פ"ד מח(4) 221, בעמ' 836 (1994)).

22. עקרון טובת הקטין כשיקול עצמאי נקבע מקדמת דנא, ופסיקת בתי המשפט על ערכאותיו
השונות חוזרת על הדברים במשך השנים :

"... כי משהתרומם המחוקק לדרגת התפיסה המודרנית – ובתפיסה מודרנית זו
נוקטים חכמי ישראל זה עידן ועידנים – כי הילד אינו "אובייקט" של שמירה והחזקה
להנאתו או לטובתו של אחד ההורים, אלא הוא עצמו "סובייקט", הוא גופו "בעל-
דין" בשאלה חיונית זו, הרי לא יתכן להתעלם מן האינטרסים שלו בשום צירוף
מסיבות שהוא, ולא יתכן כי נדחה אותם מפני "זכות" של מישור אחר. ויהא זה האב
או האם שלו" (ע"א 209/54 פרץ שטיינר נ' היועץ המשפטי, פ"ד ט' 241, בעמ' 251 (1955)).

בית משפט לענייני משפחה בקריות

כ"ו אלול תשפ"א, 03 ספטמבר 2021

תמ"ש 38177-01-20 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

23. בנסיבות בהן הורים, אשר אינם חיים יחד, לא הגיעו להסכמה בענייני אפוטרופסותם, רשאי בית המשפט לקבוע בהם כפי שייראה לו לטובת הקטין, לאמור בהיעדר הסכמה בין ההורים בעניין מענייני אפוטרופסות – יכריע בית המשפט.

"אשר לשיקולים המנחים את ביהמ"ש בבואו להכריע בעניין שינוי שם של קטין, אין חוק השמות אומר דבר ואולם, יוזכר כי מבחן "טובת הקטין" הוכר בפסיקה כשיקול שצריך לעמוד תמיד לנגד עיניו של ביהמ"ש והוא השיקול הצריך להדריך בכגון דא. (ר' ע"א 486/72 פלונית נ' אלמונית, פד"י כו (2), 673, 679; בע"מ 2064/12 פלונית נ' היועמ"ש [פורסם בנבו] – 14.6.2012) (תלה"מ (באר שבע) 63772-10-17 מ' נ' ע' [פורסם בנבו, 11.6.2020], מפי כב' השופטת רות אדטגי-פריאנטה).

קביעת שם המשפחה

24. בית המשפט נזקק לשיקולים בקביעת שם המשפחה של קטין במספר נסיבות, לרוב בבני זוג לא נשואים, אולם השיקולים דומים לענייננו:

"שמו הפרטי של אדם נקבע, לרוב, על ידי הוריו, בעוד ששם משפחתו של קטין מוענק לו על ידי הוריו בהיוולדו וזאת עד לשינוי שם המשפחה על ידי האדם בבגרותו או בשינוי שם המשפחה של קטין באמצעות הוריו לפי סעיף 13 לחוק השמות או באמצעות אפוטרופוס לקטין לפי סעיף 14 לחוק השמות. בשים לב לאמור בחוק השמות הרי שקביעת שמו של קטין ו/או שינוי שמו הוא עניין המסור לשני הוריו של קטין, ושבלית הסכמה ביניהם יש לפנות לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות התשכ"ב-1962 (להלן: חוק הכשרות). ככלל, הורים יכולים להגיע להסכמות בדבר עניינים המסורים לסמכותם כאפוטרופסים וביחס לכל העניינים העולים מתפקידם כהורים, לרבות בעניין שמו של קטין (ר' סעיף 24 לחוק הכשרות). בלית הסכמות ההורים בדבר שינוי שמו של קטין, יהא העניין מסור להכרעת בית המשפט (ר' סעיף 13(ד) לחוק השמות וסעיף 6(1) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995)" (ש"ש 27549-12-16 פלונית נ' היועמ"ש ואח' 8.8.2018, פורסם בנבו, מפי כב' השופט יהורם שקד).

25. בקביעת שם המשפחה ובפרשנות חוק השמות על בית המשפט לפסוק ברוח הזמן, תוך העמדת טובת הקטין בראש מעייניו, ואין בית המשפט לענייני משפחה כבול למילות החוק באופן דוקני:

בית משפט לענייני משפחה בקריות

כ"ו אלול תשפ"א, 03 ספטמבר 2021

תמ"ש 38177-01-20 פלוגית נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

"משבא בית המשפט לפרש דבר חקיקה אין הוא מצוי ב"סד לשוני" הנובע מלשונו של החוק, אין הוא נתון ל"סד מילולי" הנובע ממילותיו של חוק ואין הוא נתון ל"סד דוקטרי" המובילו לדקדק במילות החוק ולא לסטות ימין ושמאל, כשהתוצאה קשה ואינה מתאימה באופן חריג לנסיבות ולתמורות שאירעו מאז חקיקתו של דבר החקיקה.

על בית המשפט, כפרשן חוק, להיזקק לראייה רחבה ולהביא בחשבון נסיבות וגורמים נוספים כמו חלוף הזמן מאז חקיקת אותו דבר חקיקה, השינוי בהלך הרוח הציבורי, תמורות והתפתחויות חברתיות ואף שינויים אחרים בחקיקה ובמשפט, אף כי זאת ייעשה במשורה" (תמ"ש (ירושלים) 24281/99 פלוגית נ' אלמוני, פ"מ תשס"א (2001), 491).

26. צירוף שני שמות משפחה הינה אפשרות, המצויה בחוק השמות, אף ב"כ היועמ"ש בתגובתו לתוצאות הבדיקה הגנטית מסר את שיקול הדעת להורים אחרת לבית המשפט. עו"ס לסדרי דין פירטה את חשיבות שמירת מקומו של כל אחד מההורים בחיי הקטין, בין אם הוריו חיים יחד ובין אם בנפרד, וכך גם בדעתי לקבוע.

27. הדברים נכונים במיוחד במקרה זה, בו בגיל צעיר מאד של הקטינה כבר נפרדו הוריה, אף השלימו הליך גירושין:

"זיקת הקטין לאביו ולמשפחת אביו חשובה ואין להקל בה ראש, אולם דברים אלה נכונים הם גם ביחס לזיקתו לאמו. על כן, מעת שילד נולד לאמו הפנויה, ועל פי חוק, בלידתו הוא קיבל שם משפחת אמו שאינה מתנגדת כיום שיקבל גם את שם משפחת אביו, אין הצדקה למחיקת שם משפחת האם, משאין בדבר כדי להיטיב עם הקטין, ומשאין בנשיאתו שני שמות משפחה כדי לפגום בקשר בינו לבין מי מהוריו או לפגום בייחוסו. מחיקת שם משפחת האם, מהווה שינוי במרשם, וזה יתאפשר אך בהתקיים הצדקה לכך, דבר שלא הוכח במקרה דנן.

עוד סבורני, כי משום נסיבותיו המיוחדות של המקרה, הסכסוך הקשה בין ההורים, לידת הקטין לאמו הפנויה ורצונה כי ימשיך לשאת את שם משפחתה, עניין שהינו בנפשה, כאשר לצד שם זה התווסף שם משפחת האב, אין למחוק את שם משפחת האם, המהווה חלק בלתי נפרד מזהותו של א' ומייחוסו, ויש לראות בדבר כמי שמשרת את טובתו" (עמ"ש (חיפה) 59604-12-17 א'מ' נ' ה'ז' 21.1.2019, פורסם בנבו).

28. אמנם במקרה הנזכר לעיל היתה האם גרושה מהאב בעת לידת הקטין, אך אני קובעת כי בענייננו לא הרים האב את הנטל להוכיח כי טובת הקטינה בהשמטת שם אמה. מן הצד האחר

בית משפט לענייני משפחה בקריות

כ"ו אלול תשפ"א, 03 ספטמבר 2021

תמ"ש 38177-01-20 פלוגית נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

נסיבות דומות בין המקרים הינן כי בתחילת חייה היתה הקטינה בטיפול אמה בלבד, ורק לאחרונה החל הליך חידוש קשר המתנהל כסדרו. בעמ"ש 59604-12-17 הנ"ל נקבע "המשיבה אינה יכולה להיבנות מטענות הקשורות בהתנהגות האב בעבר, משהמצב כיום שונה, וניכר כי המערער עושה מאמצים לטובת בניית הקשר עם הקטין". כך הדבר גם בעניין הקטינה דנן.

"... יש לבחון מה דורשת טובת הקטין ובאיזה דרך יוגנו האינטרסים שלו בצורה האופטימלית.

בנסיבות שבהן אין כל דופי באב, יהיה ככלל לטובת הקטין והולם את האינטרסים שלו כי יישא אף את שם משפחת אביו.

ככלל, רצוי לדאוג לקשרים טובים, חמים, עקביים ואוהבים בין ילד לבין שני הוריו אף אם גדל במחיצת האחד מהם.

ככלל, רצוי לחזק את הקשר בין ילד לבין כל אחד מהוריו. חלק מחיזוק הקשר הוא הגידול בידיעה שהאב הוא אביו ונשיאת שם משפחת האב.

אי-נשיאת שם האב אשר אינו נשוי לאם שעה שהמשמורת בידי האם ובנסיבות שבהן אין שוררת הרמוניה בין האם לאב עלולה להקל על האם להרחיק את הקטין מהאב וליצור ניכור ביניהם.

נשיאת שם משפחת האב תקרב את הילד לאב, ותשרת בכך את טובתו וענייניו. אם תינשא האם ותבחר לשאת שם משפחתו של בעלה, אף אז יהיה זה לטובת הילד כי ימשיך לשאת את שם משפחת אביו, שכן אביו נשאר אביו זו מציאות חיו של הילד.

הנה-כי-כן, המסקנה המתבקשת היא כי יהיה זה לטובת הילד כי שם משפחתו של אביו יתווסף לשם משפחתה של אמו, אף כי לא תתקבל התביעה כי שם משפחת האב יירשם כשם ראשון שכן הילד גדל עם אמו ומצוי במשמורתה" (תמ"ש (ירושלים) 24281/99 לעיל מפי כב' השופטת נילי מימון).

29. בתיק דנן מצאתי שטובתה של הקטינה הינה בנשיאת שמות המשפחה של שני הוריה, וזאת בנסיבות חייה ובדרך שעברו הוריה בנישואיהם הקצרים ובמהלך ניהול התיקים הקשורים.

"שמו של אדם הוא חלק מאישיותו ויש בו ביטוי להיסטוריה לשייכות ולזהות. הוספת שם משפחתו של האב, יהא בו כדי לחזק את ההכרה בשייכות שלה ולגיבוש זהותה כבת לשני הוריה.

כן יהא בו כדי לחזק את הקשר בינה לבין אביה ולשרת בכך את טובתה וענייניה, בייחוד במצב הנוכחי בו רמת הקונפליקט בין ההורים היא כה גבוהה, כשהרושם שנוצר הוא שהאב מבקש בכל מאודו להיות מעורב בחייה של בתו, בעוד שדפוס התנהלותה של האם במהלך כל התקופה מעת שהחלו ההליכים בין הצדדים, משליך

בית משפט לענייני משפחה בקריות

כ"ו אלול תשפ"א, 03 ספטמבר 2021

תמ"ש 20-01-38177 פלוגית נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

על יכולתה להבטיח קשר מיטיב בין האב לבין הקטינה ועל סיכוי סביר להתפתחות
תסמונת ניכור הורי (על השתלשלות ההליכים שהובילנו להתרשמות זו - ר'
"ההחלטה בתיק המשמורת") (תלה"מ (באר שבע) 63772-10-17 מ' נ. ע',
20.3.2019, פורסם בנבו, מפי כב' השופטת רות אטדגי פריאנטה).

סדר השמות

30. כיום נקראת הקטינה בשם משפחת אמה בלבד. ברירת המחדל בחוק השמות לעניין ילד
להורים נשואים, אשר אין ביניהם הסכמה אחרת הינה נשיאת שם האב בלבד "היו להורים
שמות משפחה שונים, מקבל הילד את שם משפחת אביו..." בנסיבות אלה אני קובעת כי
השתלשלות העניינים שהובילה לרישום שם האם בלבד ולא שם האב, ותוארה במבוא, אינה
אמורה להשפיע על סדר השמות. האם גילתה דעתה בסמוך ללידה כי שמה של הקטינה יהיה
שם אביה בלבד, ואף הכינה תמונה, שנתלתה בחדרה של הקטינה, ועליה שמה הפרטי ושם
משפחת אביה בלבד. הסכסוך שהתגלע לאחר מכן, והביא לעמדות ההורים, כפי שהן היום,
אינו בטובתה של הקטינה, ואני מוצאת כי השבת שם האב כשם משפחה ראשון תעביר מסר
להורים ולקטינה על מקומו ומחויבותו כאביה, ללא הכחדת שם האם, המהווה גם היא חלק
ממורשת הקטינה. לא מצאתי בתסקיר הידרשות למשמעות סדר השמות, שהומלץ "שם
משפחת האם]-[שם משפחת האב]", אף ספק אם עו"ס לסדרי הדין נדרשה לכך. שיקול הדעת
השיפוטי יגבר במקרה זה.

31. דחיתי את טענת האם לפיה יש להעדיף את שמה ראשון מאחר והיא שנשאה באחריות
לקטינה מסמוך ללידתה, עת נפרדו ההורים ועד לאחרונה, עת חודש הקשר עם האב במתווה
הדרגתי. אני דוחה גם את הטענות לעניין הקשר של הקטינה לשם משפחתה. הקטינה חגגה
לא מכבר שנתיים, אין לה שימוש מעשי בשם משפחתה, ואין דומה המצב לקטין בוגר יותר,
המודע לשם משפחתו, ומוכר בו במעגלים חברתיים. מאחר ובכל זאת רשומה הקטינה בשם
משפחת אמה, הרי קבעתי כי שם משפחת האם יישמר, ובכך תוסר תקלה אפשרית או אי
נוחות זמנית משינוי השם במרשם האוכלוסין על ידי הוספת שם האב בגופים מוסדיים, שם
רשומה הקטינה :

"אין מחלוקת שהוספת שם משפחתה של האם משרת גם את טובת הילד וגם את
טובת האם. הצורך בהסבר של השוני בשם משפחתו של הבן משם משפחתה של אמו
במעגלים שונים, בפני רשויות שונות אבל ובעיקר צורך עתידי של הקטין להסברים
בבית הספר, בקרב חבריו, בתנועה, כלפי עצמו, מביא למסקנה שהוספת שם
המשפחה של האם לשם משפחתו של הבן הוא צעד נדרש" (ש"ש (תל-אביב-יפו)
20066-11-14 א.ק. נ' י.א. פורסם בנבו, 23.12.2015, מפי כב' השופט מרדכי (מוטי)
לוי).

בית משפט לענייני משפחה בקריות

כ"ו אלול תשפ"א, 03 ספטמבר 2021

תמ"ש 20-01-38177 פלוגית נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

32. עניין דומה הובא לפני חברתי, כב' השופטת הילה גורביץ-עובדיה בתלה"מ (חי') 19-03-68080 ב.ר. נ' מ.ל., 28.8.2020, פורסם בנבו. שם הוסכם בין ההורים כי הקטין יישא את שני שמות המשפחה, והמחלוקת היתה רק בעניין סדר השמות. ההורים שם לא היו נשואים, וכב' השופטת קבעה כי שם משפחת האם ישאר ראשון. עם זאת נימוקי ההכרעה יפים גם לענייננו:

"סדר שמות המשפחה אינו מקעקע או גורע מזכותו או חובתו של מי מההורים. הוא אינו מעיד על דבר למעט הורים המנסים לנגח זה את זה בכל עניין ובכל נושא. על כן, הוספת שם המשפחה כשם משפחה נוסף, לטעמי, תצמצם את הקונפליקט, שכן השינוי "התודעתי" הוא אחר. לא יהא מדובר ב-"ניצחון" למול "הפסד" כפי שמבקשים ההורים כל העת בהליכים לפני, אלא תוצאה שתואמת את המציאות הקיימת לכך שההורים אינם חיים יחדיו.

ישנם מקרים לא מעטים בהם אדם נקרא בשני שמותיו ברצף, אם שמות המשפחה ואם השם הפרטי - הן בדיבור שגור, וודאי במסמכים. על כן אין "יתרון" או "חסרון" בסדר השמות.

למעלה מן הדרוש, כמי שנושאת שני שמות משפחה, אשתף הצדדים שבפועל, ההסדר אינו מהותי; בסופו של יום, הקטין הוא שיבחר כיצד יכונה וכיצד ייקרא בכל מקום בפי מכיריו. ירצה? יעשה שימוש בשני שמותיו; ירצה? יבחר אחד מהם כרצונו. כך גם לגבי שם פרטי" (סעיף 33 לפסק הדין).

33. הסיכום הינו כי אנו קובעת ששם משפחתה של הקטינה ישונה, ויהיה מעתה "[שם משפחת האב] [שם משפחת האם]".

34. בשולי פסק הדין נתבקשתי לפסוק את הוצאות הליך האבהות, שהוגש על ידי האם. האם טענה כי נאלצה להגיש את ההליך לאור סירוב המשיב להירשם כאביה של הקטינה, אף לוותר על הבדיקה לאחר הגשת התביעה, כפי שהציעה הפרקליטות. האב הגיש הסכמתו לביצוע הבדיקה ללא שהגיש כתב הגנה, וטען כי התנהלות האם לאחר הפרידה, סירובה לסור עימו לרישום הקטינה ומידורו מחייה, העלתה בו ספק באבהותו. לאחר שהתרשמתי מהתנהלות הצדדים, אני מוצאת כי על אף הנסיבות המיוחדות של הנישואין הקצרים והפרידה בסמוך ללידת הקטינה, לבסוף תוצאת הבדיקה הביאה לקבלת התביעה, שהגיש האם, ועל האב לשאת בהוצאות ההליך: אגרה ומלוא עלות הבדיקה, במחציתה נשאה האם.

35. אני מחייבת את הנתבע לשלם לתובעת הוצאות משפט בתביעה שבכותרת בסך 484 ₪ אגרה מיום פתיחת התיק ואגרת הבדיקה, בה נשאה בסך 1,996 ₪ מיום התשלום. התשלום יבוצע תוך 30 יום ממסירת פסק הדין.

בית משפט לענייני משפחה בקריות

כ"ו אלול תשפ"א, 03 ספטמבר 2021

תמ"ש ש 20-01-38177 פלוגית נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

36. איני מחייבת בהוצאות משפט נוספות מאחר ולא התנהל דיון, אלא הבדיקה בוצעה בהתאם להסכמה, ולאחר קבלת תוצאות הבדיקה ניתן פסק הדין, המצהיר על אבהות.

37. בעניין שם המשפחה, ולאור התוצאה, לפיה לא נתקבלה במלואה עמדת מי מן הצדדים, ולאחר שהדיון התנהל בקצרה, אפילו לא נפתח תיק נפרד לעניין, גם איני מחייבת מי מן הצדדים בהוצאות משפט.

38. הצדדים רשאים להגיש פסיקתא לחתימתו, אשר תוגש על ידם לרשות האוכלוסין לצורך רישום פסק הדין.

39. פסק הדין מותר לפרסום לאחר השמטת פרטים מזהים.

המזכירות תדוור את פסק הדין לב"כ הצדדים ותסגור את התיק שבכותרת.

ניתן היום, כ"ו אלול תשפ"א, 03 ספטמבר 2021, בהעדר הצדדים.

גילה ספרא-ברננג, שופטת